

Î N C H E I E R E

08 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător:

Ala Cobăneanu

Judecători:

Dumitru Mardari

Vera Macinskaia

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Sergiu Guțu, acționînd în interesele lui Telehovschii Viorel, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Raisei Frumusachi împotriva lui Telehovschii Viorel cu privire la încasarea cheltuielilor de înmormîntare, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2014, prin care au fost respinse apelurile declarate de Frumusachi Raisa și Telehovschii Viorel și menținută hotărîrea Judecătoriei Florești din 29 august 2013,

c o n s t a t ă

La 23 ianuarie 2013, Raisa Frumusachi a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Telehovschii Viorel cu privire la încasarea cheltuielilor de înmormîntare, a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că este soția lui Ion Frumusachi fratele căruia Frumusachi Vitalie a decedat la 18 august 2010 în s. Domulgeni r-l Florești.

Invocă Raisa Frumusachi că pînă la deces Frumusachi Vitalie a locuit de unul singur, fiind bolnav, invalid de gr. II, participant la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl, care avea nevoie de îngrijire și ajutor permanent, căruia i-a acordat doar ea și soțul acesteia.

Menționează reclamanta că cînd a decedat Frumusachi Vitalie ea împreună cu soțul ei au organizat funerarele acestuia și mesele de pomenire: de după înmormîntare de 7 zile, de 40 zile, de jumătate de an și de 1 an conform religiei ortodoxe și obiceiurilor locale, suportînd pentru aceasta toate cheltuielile în sumă totală de 31 400, 80 lei, constituită din: 784 lei – pentru serviciile bisericești; 1700 lei - pentru îmbrăcăminte și încălțăminte defunctului; 1540 lei – pentru colaci și pîine; 1553, 80 lei – pentru carne și produse din carne; 1700 lei – pentru sicriu și cruce; 6222 lei – pentru produse alimentare; 18 995 lei – pentru alte bunuri necesare la înmormîntare.

Afirmă Frumusachi Raisa că după decesul lui Frumusachi Vitalie unicul moștenitor legal a rămas fiul acestuia – Telehovschii Viorel, căruia i-a revenit întreg patrimoniu succesoral și care conform legislației civile poartă răspundere în fața creditorilor conform art. 1540 Cod civil.

Indică reclamanta că deși pîrîtul era la curent că ea împreună cu soțul ei au suportat toate cheltuielile legate de înmormîntarea tatălui său Frumusachi Vitalie, acesta la rîndul său, cînd s-a solicitat de la el restituirea cheltuielilor de înmormîntare în timpul perfectării documentelor de moștenire la notar, a rămas indiferent, fapt ce a și determinat-o să înainteze prezenta acțiune în judecată.

Menționează reclamanta că din motiv că pîrîtul nu i-a restituit cheltuielile legate de funeraliile tatălui acestuia, Telehovschii Viorel i-a cauzat un prejudiciu moral exprimat prin suferințe psihice constituite din: retrări, cerți cu copii și soțul ei din cauza cheltuielilor majore pe care le-a suportat, din care considerente i se înrăutățește starea de sănătate. Prejudiciul moral reclamanta îl estimează în mărime de 10 000 lei.

Cere Frumusachi Raisa să fie încasat din contul lui Telehovschii Viorel cheltuielile legate de înmormîntarea lui Frumusachi Vitalie în beneficiul său în sumă de 32 494, 80 lei, prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 974, 84 lei ce constituie taxa de stat.

La 12 februarie 2013, Frumusachi Raisa a depus un supliment la cererea de chemare în judecată prin care și-a majorat cuantumul pretențiilor, solicitînd să fie încasat din contul lui Telehovschii Viorel în beneficiul ei suplimentar la cheltuielile legate de înmormîntarea lui Frumusachi Vitalie, care nu au fost incluse în cererea inițială de chemare în judecată, suma de 4853 lei ce constituie plata arendei a încăperii în care s-a petrecut masa de pomenire a defunctului îndată după înmormîntare, cheltuielile suportate pentru procurarea produselor alimentare pentru masa de pomenire a defunctului de jumătate de an în sumă de 4053 lei, cheltuielile suportate pentru achitarea serviciilor executorului judecătoresc în sumă de 2602 lei, iar în total suma de 7455 lei, precum și, taxa de stat achitată adăugător în sumă de 223 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Florești din 29 august 2013, acțiunea a fost parțial admisă. A fost încasat din contul lui Telehovschii Viorel în beneficiul Raisei Frumusachi cheltuielile legate de înmormîntarea lui Frumusachi Vitalie, decedat la 18 august 2010, în sumă de 22 045, 80 lei, cheltuielile de judecată în sumă de 661,37 lei ce constituie taxa de stat și cheltuielile de executare a actelor judecătorești în mărime de 2602 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2014, au fost respinse apelurile declarate de Frumusachi Raisa și Telehovschii Viorel, și menținută hotărîrea Judecătoriei Florești din 29 august 2013.

La 28 mai 2014, Sergiu Guțu, acționînd în interesele lui Telehovschii Viorel, (în baza mandatului seria MA nr. 0108850 din 07 februarie 2013), a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2014 și parțială a hotărîrii Judecătoriei Florești din 29 august 2013, în partea ce ține de mărimea cheltuielilor legate de înmormîntare cu micșorarea sumei de la 22 045, 80 lei pînă la 18 000 lei, în rest acțiunea să fie respinsă.

Reprezentantul recurentului a indicat că nu este de acord atît cu decizia instanței de apel, cît și parțial cu hotărîrea primei instanțe, deoarece la examinarea cauzei civile instanțele judecătorești nu au constatat și nu au elucidat pe deplin toate circumstanțele pricinii, precum și, concluziile acestora vin în contradicție cu circumstanțele pricinii, fapt ce a adus la încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Astfel, în motivarea recursului Sergiu Guțu, acționând în interesele lui Telehovschii Viorel, a invocat că intimata Frumusachi Raisa într-adevăr a suportat cheltuieli legate de înmormântarea tatălui recurentului, care ultimul la rândul său este predispus în limita raționalului să le compenseze, adică suma de 18 000 lei.

Consideră Sergiu Guțu, acționând în interesele recurentului Telehovschii Viorel, că din totalul sumei pretinse de către intimata Frumusachi Raisa documentat și recunoscut de către Telehovschii Viorel sunt bunuri în sumă de 12913,80 lei dintre care: 2200 lei încă nu sunt documentate, astfel, în continuare la suma parțial demonstrată în instanță și recunoscută de către Telehovschii Viorel, legată de celelalte produse alimentare, se recunoaște suma de 5000 lei, iar în total se estimează în sumă de 18000 lei, pe care recurentul este de acord să le compenseze.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) și alin. (2) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Din actele pricini rezultă că copia deciziei contestate a fost expediată recurentului la 25 martie 2014, fapt ce se confirmă prin scrisoarea instanței de apel nr. 6521 și recepționată de către acesta la 27 martie 2014 (f.d. 132, 134, 137).

Cu atât mai mult cu cât, însuși reprezentantul recurentului, Telehovschii Viorel – Sergiu Guțu, în cererea de recurs a precizat că cu decizia instanței de apel a făcut cunoștință la 27 martie 2014.

Astfel, instanța de recurs consideră că Sergiu Guțu, acționând în interesele lui Telehovschii Viorel, s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen (f.d. 136).

Potrivit art. 431 alin. (2) CPC, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1), alin. (2), alin. (3), alin. (4) și alin. (5) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicare eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Conform art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sergiu Guțu, acționînd în interesele recurentului Telehovschii Viorel, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult decît atît, argumentele invocate în recurs constituind o reproducere a celor indicate în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Reieșind din prevederile art. 440 alin. (1) CPC, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificîndu-se doar legalitatea deciziei, dar și nu temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza *Purcell c. Irlandei*, 16 aprilie 1991), pe cînd recursul declarat de către Sergiu Guțu, acționînd în interesele recurentului Telehovschii Viorel, asemenea aspecte nu se regăsesc. Precum și, prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art.6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza *Rebait și alții c. Franței*, Comisiei Europene a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995 nr. 26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că atît prima instanță, cît și instanța de apel au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, au aplicat corect normele de drept material, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Sergiu Guțu, acționând în interesele recurentului Telehovschii Viorel, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (2) , art. 440, art. art. 269-270 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de către Sergiu Guțu, acționând în interesele lui Telehovschii Viorel, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Vera Macinskaia